

Enebakk historielag

Årsmelding 2007

ENEBAKK HISTORIELAG - ÅRSMELDING 2007

Styret for Enebakk Historielag har i 2007 bestått av:

Åse Killerud (leder)
Henning Bergersen (nestleder)
Esther Reiss (sekretær)
Eva Kristoffersen (kasserer)
Svenn Johansen (styremedlem)
Lena Mjerskaug (styremedlem)
Arne Østerby (styremedlem)
Egil Thoresen (1. varamedlem)
Sverre Juul Stener (2. varamedlem)
Bjørnar Thoresen (3. varamedlem)

Håkon Tysdal har vært lagets representant i styret til Romerike Historielag. Han er vara i perioden 2006 – 2008.

Valgkomite i 2007 har vært Leif Bøhler (leder), Rolf Solberg og Håkon Tysdal. Ole Jakob Holt har vært vara.

Revisor har vært Ivar Vardeberg.

2007 har igjen vært et aktivt år for historielaget. Det har vært avholdt 11 styremøter med godt fremmøte, og laget har med ulike saker vært godt synlig i media. Ordningen med arbeidsgrupper fungerer fortsatt bra, både med midlertidige og mer permanente grupper.

Laget har pr. 31. oktober 2007, **226** medlemmer.

ÅPNE MØTER OG RUSLETURER

Det gode frammøtet på lagets arrangementer i 2006 har fortsatt å stige i 2007, selv med noe dårlig vær. Arrangementsgruppa har stått for møtene og rusleturene, og gruppas rapportør i styret har vært Arne Østerby. Ellers har mange medvirket i gruppas arbeid, nevnes bør spesielt Heidi Wattum, Sverre Juul Stener, Bjørnar Thoresen, Jan Svartebekk og Rolf Solberg. De fleste møtene har vært på Holtop, ett har vært i Samfunnshuset på Flateby. Alle arrangementene har vært gratis.

18. februar – Temamøte på Holtop:

Musikk fra gamle Enebakk. Foredrag ved Leif Lillejordet.
65 frammøtte.

12. april – Temamøte på Holtop:

Norges glemte oppdager (om Antarktis og Carsten Borchrevink). Foredrag ved Paul Chaplin.
30 frammøtte.

30. mai – Rusletur på Stranda:

Rusletur på Stranda ved Bjørnar Thoresen og Juul Sverre Stener.
48 frammøtte i regn.

5. juni – Rusletur i Enebakkdalen:

Rusletur i Enebakkdalen ved Jan Svartebekk og Petter Mogens Oppegaard.
44 frammøtte i sol.

13. juni – Årsmøte i Romerike historielag:

Årsmøte i Romerike historielag – på Ignarbakke i Kirkebygda.
80 delegater.

12. august – Bygdetreff ved Tangenelva:

Bygdetreff ved Tangenelva ved Rolf Solberg og Åge Rustad.
92 frammøtte i oppholdsvær.

2. september – Rusletur i Bjerkeskogen:

Rusletur i Bjerkeskogen (til tjærebrennerovnen) ved Rolf Solberg.
63 frammøtte i oppholdsvær.

9. september – Kulturminnedagen 2007:

Kulturminnedagens tema 07: Til glede og besvær (om forsamlingslokaler).
Rusletur i Ekebergdalen ved Arne Østerby, med foredrag på Nordby bedehus ved Olav Strøm.
37 frammøtte i sol.

16. oktober – Temamøte og rusletur på Stranda:

Tema: Flatebygodset. Foredrag ved Geir Thomas Risåsen.
Rusletur på Aui med Bjørnar Thoresen og Juul Sverre Stener.
101 frammøtte i kaldt vær.

15. november – Temamøte på Holtop:

Skrømt og overtro fra Østmarka. Foredrag ved Even Saugestad.
63 fremmøtte.

BYGDEBOK OG PUBLISERING

Publiseringsgruppa har bestått av Håkon Tysdal (også rapportør til styret), Henning Bergersen og Esther Reiss. I bygdebokarbeidet har gruppa vært supplert med Christian Brevig. Gruppa har hatt 8 ordinære møter, samt en tur til Ås for å se på det lokalhistoriske arkivet der. I tillegg har gruppa utført noe dugnad på lagets kontor og arkiv.

Gruppa har arbeidet med disse sakene:

- Enebakk Bygdehistorie - bind IV og V i Bygdebokserien (tidligere utgivelser har dekket gårdshistorien). Forprosjekt ble behandlet av styret i august og deretter sendt kommunen i form av en søknad.
- Kontor og arkiv. Spesielt med tanke på et lokalhistorisk arkiv var gruppa engasjert i å skaffe laget kontorplass, møblere det, samt å utføre nødvendig oppussing.
- Historielaget samarbeider med Flisbyn Forlag om en lydbokutgivelse av "Ve's mor" av R. Jølsen. Prosjektet er forberedt med forteller, produksjon og markedsføring. Her har laget også samarbeidet med Enebakk Bibliotek og søkt kommunen om midler.
- Nyutgivelser av Ulf Oppedgårds lokalhistoriske hefter er på trappene. Også dette er et samarbeid mellom historielaget og Flisbyn Forlag.
- Historielaget har solgt bøker på ulike arrangementer, som f.eks. Juleveien og medlemsmøter.

HISTORIELAGETS BLAD - IGN

Henning Bergersen har vært redaktør av IGN i 2007. Dette er hans tredje årgang som redaktør. Det har ikke vært noen redaksjonskomite i 2007.

IGN har kommet med fire nummer i 2007. De to første med opplag på 400 eksemplarer. De to siste med opplag på 450. Dette er en opplagsøkning på 50 eksemplarer fra 2006. Alle medlemmer av Enebakk historielag får bladet tilsendt i posten fire ganger i året, som en del av medlemskontingenten. Hvert nummer av IGN i 2007 har dessuten blitt lagt ut for salg hos Bokhjørnet (Ytre Enebakk), Biblioteket (Kirkebygda) og hos Flateby Jernvare. Disse har i hovedsak blitt utsolgt.

Dessverre har redaktørens arbeidssituasjon medført at utgivelsesfrekvensen av bladet har vært noe ujevn i 2007.

Bidragsyttere (skribenter) i 2007 har vært (foruten redaktøren selv): Åse Killerud, Kjartan B. Fønsteli, Inger Hilde Killerud og Kenneth Holter (som har hatt fast slektsspalte). Tema som har vært omhandlet i Ign i 2007 er:

Skisport i Enebakk (nr. 1)

Steinalder (nr. 2)

Kulturminneplan for Enebakk (nr. 3)

Holm Jølsen og fyrstikkeventyret i Ekebergdalen (nr. 4).

Spalten "lagsliv" har også dukket opp i samtlige nummer.

HJEMMESIDEN TIL ENEBAKK HISTORIELAG

www.enebakkhistorielag.no ble lansert i mars 2006 og er en videreutvikling av lagets forrige hjemmeside. Den nye hjemmesiden har blitt kontinuerlig oppdatert og er under stadig utvikling. Målsettingen er at hjemmesiden skal være et informasjonssenter for lagets medlemmer og andre interesserte (som f. eks media) og videreformidle informasjon om hva laget til enhver tid befatter seg med. På lagets hjemmesiden kan man også bestille bøker, blader, fotografier og selvfølgelig bli medlem av Enebakk historielag.

Antall besøkende pr. mnd har i snitt ligget på ca. 300 – 500 unike treff.

Hjemmesiden er linket fra kommunens hjemmeside og nettstedet til landslaget for lokalhistorie, samt en rekke andre historielag og organisasjoner/lag.

Lagets hjemmeside er designet av Camilla Henrikke Esp og webredaktør er Henning Bergersen.

ARBEID RETTET MOT SKOLENE

Medlemmer i gruppen har vært Håkon Tysdal, Vidar Holstad og Egil Thoresen. Sistnevnte har vært rapportør til styret.

I et samarbeid mellom historielaget, fylkeskommunen og Ytre Enebakk skole har en skoleklasse på Ytre Enebakk skole adoptert og ryddet på gravhaugene på Bjerke. Vi er den andre kommunen i landet som har et slikt prosjekt. Dette prosjektet videreføres i 2008.

Skolegruppa ga i april 2007 et innspill til kommunen om sitt lokalhistoriske opplegg for "Den kulturelle skolesekken".

Mange skoleklasser har også i år vært og besøkt Bygdetunet og Viksaga. Rolf Solberg og medlemmer av bygdetungruppa har tatt imot dem.

BYGDETUNET

Bygdetungruppa ble vedtatt opprettet på styremøte i Enebakk historielag 14. mars 2006. Bygdetungruppa har i 2007 bestått av Svenn Johansen (rapportør i styret), Odd Degrum, Jan Svartebekk og Andreas Bøhler. Knut Ødeby har kommet til underveis.

Aktiviteter har vært:

26/3: 2 skoleklasser fra Ytre Enebakk skole

29/5: Bygdekvinnelagets årlige "grøtmøte" på bygdetunet.

30/5: 3 skoleklasser fra Mjær ungdomsskole.

6/6: Medlemsmøte i Husflidslaget.

9/6: Godlia Hagebrukslag, omvisning for 31 medlemmer.

12/6: Onsdagsklubben fra Spydeberg Historielag, omvisning for 25 medlemmer.

14/6: Internt møte for omviserne fra styret i historielaget.

15/6: 2 skoleklasser fra Kirkebygden skole.

17/6: Åpen omvisning. Godt frammøte.

18/6: Kirkebygden barnehage med Lilly og Nils Sikkebøl som verter.

21/6: Kirkebygden skole 4. klasse med Bygdekvinnelaget.

29/6: Kirkebygden skole 6. klasse.

8/7: Åpen omvisning. Lite frammøte (pøsende regnvær).

29/7: Årlig Olsokgudstjeneste.

12/8: Åpen omvisning. Bra frammøte.

16/9: Åpen omvisning. Lite frammøte (regnvær).

Bygdetungruppa har hatt faste møtekvelder hver torsdag, unntatt i sommerferien.

Ting som er gjort:

Hovedrengjøring 5. mai.
Ny port i gjerdet til stien til kjona.
Ny port i gjerdet rundt kjona.
Satt inn dør i kjona.

Branntilsyn hadde vi 23. mars. Hengte opp plakater med brannorientering. Kulturkontoret skulle skaffe nye røkvarslere for montering. Disse er ikke mottatt. Gruppa har purret.

I brev av 23. mai varslet vi kulturkontoret om lekkasje i taket på hovedhuset. Det er ikke blitt gjort noe med det. Gruppa har purret.

Historielaget har mottatt til bygdetunet i 2007:

4 senger, hvorav to er satt opp på gutterommet og en i stua.
Vaskestell til kjøkkenet.
En kjørefrak (Fra Ulster) fra 1879 som vi har fått av Svanhild og Johan Østvåg etter Anton Svendsen.

Ellers har mye tid gått med til registrering, fotografering og utvikling av omviserheftet. 100 gjenstander er blitt registrert, både noen nye og andre som ikke var registrert tidligere. Alle nye registreringsskjemaer er med foto. Alle utstilte gjenstander er nå fotografert, og bildene er med i omviserheftet. Alle gjenstandene på Viksaga er fotografert og bildene tatt inn i omviserheftet. Alle gjenstander i 2. etasje på stabburet er gått gjennom. De som er registret er merket med rød tape og plassert i egne hyller. Liste over og foto av alle registrerte gjenstander er sendt til Akershus Fylkesmuseum. Bygdetungruppa har laget et fotoalbum av alle gjenstandene på Viksaga, som er levert til Johan Østvåg.

I 1991 utarbeidet Oddbjørn Sørmoen fra Akershus Fylkesmuseum et "Forslag til bruk av et bygdetun". Dette forslaget ligger til grunn for det arbeidet som er gjort på bygdetunet i den senere tiden, både når det gjelder utstilling, omvisninger og omvisermateriell. Årets bygdetungruppe anser at tilrettelegging etter "Forslag til bruk..." er avsluttet. Den videre utviklingen og bruk av bygdetunet vil bli en oppgave for nye bygdetungrupper.

KULTURMINNEVERN

Kulturminneverngruppa ble vedtatt opprettet på styremøte i Enebakk historielag 15. februar 2006. Gruppa var tidligere inndelt i en landskapsgruppe og en bygningsgruppe, men er etter vedtak i styremøte 25. september 2007, nå samlet i en gruppe. Prosjektgruppa for arbeidet ved Tangenelva i Ytterbygda fungerer nå som en del av kulturminneverngruppa. Arbeidet til kulturminneverngruppa dette året har konsentrert seg om få, men viktige saker. Henning Bergersen (frem til mars 2007), deretter Esther Reiss har vært rapportør i styret. Medlemmer av kulturminneverngruppa har vært Åse Killerud, Rolf Solberg, Egil Thoresen, Henning Bergersen, Svein Garden, Petter Mogens Oppegaard, Esther Reiss, Egil Holstad, Yvonne Sariberget, Bjørnar Thoresen, Juul Sverre Stener og Svein Kjeldgård.

Gruppa har i 2007 avviklet de to undergruppene for *bygninger* og *landskap*, men i stedet fått en egen undergruppe: gruppe for Tangenelva. Arbeidet her har fortsatt og vil fortsette, og et steg i denne prosessen med rydding, bro og stier ble markert med et bygdetreff ved Tangenelva i august 2007. Det var rusleturer, hesteskokasting og pølsesalg. **Arbeidsgruppa for prosjekt Tangenelva** er ledet av Rolf Solberg. De andre medlemmene er Henning Bergersen, Svein Garden, Oddvar Hønsi, Arne Østerby, Svein Kjeldgård, Erling Rosenvinge, Arne Sønsterud og

Per Halvorsen. Denne arbeidsgruppa samarbeider med Enebakk kommune om å ruste opp og vedlikeholde området langs Tangenelva i Ytterbygda.

Kulturminneverngruppas høringsuttalelser i 2007:

Kulturminneverngruppa sendte høringsuttalelse til fylkesdelplanen for kulturminner og kulturmiljøer i januar.

Den nye kommuneplanen for Enebakk har krevd oppfølging fra historielagets side, fordi kommunen ikke har hatt noen kulturminneplan. Laget sendte nytt høringsinnspill til det siste forslaget til kommuneplan i juni.

Saker i 2007:

Historielaget pekte på verdien av kulturminner (diverse røyser, gravrøyser, steingjerde m.m.) i Maribråtlia i forbindelse med utbyggingsplaner.

Historielaget la også mye arbeid ned i å få Kvernstua regulert til bevaring. Historielaget har utarbeidet et forslag til kommunen for hvordan dette stedet kan drives.

Produksjon og oppsetting av skilt ved kulturminner i marka er etter flere år på is, nå kommet godt i gang. Mange skilt er satt ut i forbindelse med rusleturer. Rolf Solberg har stått for produksjonen av skilt og oppsettingen har foregått i samarbeid med Bjørnar Thoresen og Juul Sverre stener.

Gruppa har vært på befaring på Durud sammen med jordbrukssjefen og arkeologer fra fylkeskommunen og satt seg inn i steinalderfunnene som er gjort der.

Gruppa har også vært på befaring sammen med Harry Skaarud i Sørskogen og sett på kulturminner som lett kan ødelegges av skogsmaskiner, bl.a. gamle fangstgroper.

Kommunen har nå vedtatt og satt i gang arbeidet med en kulturminneplan etter mange oppfordringer fra historielaget. Kommunen ønsker også at laget skal bistå Ole Jakob Holt i dette arbeidet.

Det er ønske fra grunneieren av Haugdammen om at denne skal delvis restaureres og bevares til glede for de som bor der. Historielaget har invitert kommunen og Bråten og Thorvaldsen på befaring.

Befaring med driftsavdelingen i kommunen i oktober ved Tangenelva. Positiv tilbakemelding fra kommunen til kulturminneverngruppas tanker om utvikling av området. En plan for Tangenelva er under utarbeidelse.

Egil Thoresen har nå gitt hjulmakerverkstedet fra Tangenelva til kommunen og sikret det bevaring ved at kommunen kjøper huset og tomta det ligger på inntil et egnet sted for permanent utstilling er funnet.

LOGO

Enebakk historielag avholdt våren 2007 en logokonkurranse for å finne en logo til Enebakk historielag. Få innsendte bidrag. Valg av logo er ikke foretatt.

LOKALER

Fra januar 2007 har Enebakk historielag leid lokaler i 2. etasje på Emaus i Kirkebygda. Historielagets arkiv er nå på plass i disse lokalene. Her avholdes også styremøter og andre møter i historielagets regi.

Husgruppa ble vedtatt opprettet i styremøte 6. februar 2007 som en videreføring av Arbeidsgruppe for fremtidig lokalisering (opprettet på styremøte i Enebakk historielag 19. september) og som en videreføring av arbeidsgruppen opprettet 12. juni.

Gruppa består av Henning Bergersen, Eva Kristoffersen, Arne Østerby, Bjørnar Thoresen, Rolf Solberg og Heidi Wattum.

Gruppa står for drift og administrasjon av lagslokalene på Emaus i Kirkebygda.

SLEKTHISTORIE

Slektshistorisk kontakt for Enebakk historielag har i 2007 vært Kenneth Holter.

Enebakk Historielag
Lotterudveien 9, 1912 Enebakk
E-post: medlem@enebakkhistorielag.no